

**Deloitte.**

**Accountantsverslag 2016**  
De gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink

Eindhoven, 27 maart 2017

**Aan het Algemeen Bestuur:**  
de gemeenschappelijke regeling  
Reiniging Blink  
Postbus 252  
5700 AG HELMOND

**Onderwerp:**  
Accountantsverslag 2016

**Datum:**  
27 maart 2017

**Behandeld door:**  
drs. M.A.R. Lamers RA  
088 288 4106

**Ons kenmerk:**  
2017.013479/YW

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Onlangs hebben wij de accountantscontrole afgerond van de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink. Deze controle heeft tot doel het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel over de getrouwheid van deze jaarrekening en het rechtmatig handelen van uw gemeenschappelijke regeling overeenkomstig de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. In aansluiting op deze controle doen wij u hierbij het accountantsverslag toekomen. In dit verslag brengen wij, de belangrijkste aspecten van de jaarrekening en onze werkzaamheden onder uw aandacht.

Volledigheidshalve benadrukken wij op dat dit verslag door ons is opgesteld voor uw informatie en niet zonder onze uitdrukkelijke toestemming geheel of gedeeltelijk aan derden ter beschikking mag worden gesteld. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink.

Het concept van het accountantsverslag is op 27 maart 2016 besproken met uw directeur. Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn en zijn graag bereid de inhoud van dit verslag persoonlijk toe te lichten en uw eventuele vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Deloitte Accountants B.V.



drs. J.J. Zuidema-RA

# Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	2
2. Jaarrekening 2016	4
2.1 Verslaggeving	4
2.2 Resultaat	4
2.3 Vennootschapsbelasting	4
3. Rechtigheidscontrole	5
3.1 Begrotingscriterium	5
3.2 Misbruik en oneigenlijk gebruik	5
3.3 Schatkistbankieren	5
3.4 Normenkader	6
4. Governance	7
4.1 Opdracht	7
4.2 Controleaanpak	7
4.3 Controleverklaring	8
4.4 Administratieve organisatie en interne beheersing	8
4.5 Proces controle jaarrekening	13
4.6 Wet Normering Topinkomens	13
4.7 Geautomatiseerde gegevensverwerking	14
4.8 Fraude	14
4.9 Onafhankelijkheid	15
4.10 Onze communicatie met management	15
4.11 Cyberrisicoanalyse	16

# 1. Managementsamenvatting

De jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. In deze managementsamenvatting geven wij de belangrijkste aspecten van deze jaarrekening en onze werkzaamheden voor u weer. Voor een volledige en meer gedetailleerde toelichting verwijzen wij u naar de hoofdstukken 2 tot en met 4 van dit accountantsverslag.

- De gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink verantwoordt over 2016 een budget neutraal resultaat in lijn met de begroting 2016.
- Naar aanleiding van onze controle komen wij tot de conclusie dat de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink de grootte en de samenstelling van het eigen vermogen per 31 december 2016 en het resultaat over 2016 getrouw weergeeft. De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met de van toepassing zijnde verslaggevingsvoorschriften, zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), waarbij de door de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling consistent zijn toegepast. Indien de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink ongewijzigd wordt vastgesteld, zullen wij deze voorzien van een goedgekeurde controleverklaring.
- Het jaarverslag 2016 van de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink voldoet aan de inrichtingseisen van het BBV en is verenigbaar met de jaarrekening over dit boekjaar.
- Met ingang van 2016 is op de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink de Wet Vennootschapsbelasting van toepassing. Alvorens de aangifte vennootschapsbelasting wordt ingediend, is een nadere onderbouwing van de fiscale positie noodzakelijk. Het management verwacht overigens dat de te betalen vennootschapsbelasting over 2016 nihil zal bedragen.
- Wij hebben geconstateerd dat op verschillende programma's een begrotingsoverschrijding heeft plaatsgevonden. Deze kostenoverschrijdingen worden gedekt door de bijdragen van de deelnemende gemeenten en zijn toegelicht in de jaarrekening. Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden welke van invloed zijn op ons oordeel.

- Wij hebben geconstateerd dat er niet voldaan is aan de regelgeving omtrent schatkestbankieren. Deze tekortkoming telt als "niet-financiële" rechtmatigheidsfout mee in ons accountantsoordeel. Deze tekortkoming heeft overigens geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.
- De administratieve organisatie en interne beheersing van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink in de voor de jaarrekening relevante processen voldoet in opzet en bestaan aan de daaraan vanuit onze controle te stellen eisen. Wel constateren wij verbetermogelijkheden op het gebied van de bedrijfsvoering en interne beheersing. Wij hebben dit nader uitgewerkt in paragraaf 4.4.
- De bezoldiging van de directeur en de leden van de algemeen- en dagelijks bestuur over 2016 evenals de informatieverstrekking hieromtrent in de jaarrekening voldoen aan de bepalingen van de Wet Normering Topinkomens.
- Onze controle heeft geen bevindingen dan wel aandachtspunten omtrent de continuïteit en de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking naar voren gebracht.
- De accountantscontrole van de jaarrekening is er niet op gericht om fraudes of onregelmatigheden binnen gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink te detecteren. Volledigheidshalve vermelden wij dat onze werkzaamheden geen aanwijzingen hiervoor hebben opgeleverd en wij ook geen meldingen hiertoe hebben ontvangen.
- Wij hebben gedurende het afgelopen boekjaar geen werkzaamheden verricht die een bedreiging vormen voor onze onafhankelijkheid als controlerend accountant van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink.

## 2. Jaarrekening 2016

### 2.1 Verslaggeving

De jaarrekening 2016 van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink is, evenals voorgaande jaren, opgemaakt op basis van de verslaggevingsvoorschriften zoals vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoordingsprovincies en gemeenten (BBV). Wij hebben vastgesteld dat de hierbij toegepaste grondslagen van waardering en resultaatbepaling consistent zijn toegepast. De jaarrekening 2016 van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink bestaat uit de balans per 31 december 2016, de staat van baten en lasten over 2016 inclusief een toelichting op zowel de balans als de exploitatierekening. De jaarrekening voldoet hiermee aan de in het BBV gestelde verslaggevingsvereisten.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling waarop de jaarrekening is opgemaakt, zijn consistent toegepast

### 2.2 Resultaat

De rekening van baten en lasten over 2016 sluit met een saldo van nihil. De kosten worden volledig doorberekend in de gemeentelijke bijdragen (realisatie 2016 € 8.176.138 ten opzichte van de begroting na wijziging 2016 € 7.465.431). De kosten (en bijdragen) zijn in 2016 gestegen met 21% ten opzichte van 2015, met name als gevolg door uitbreiding van dienstverlening aan gemeente Deurne. Op de individuele programma's zijn zowel voordelige als nadelige afwijkingen aanwezig. Voor een nadere analyse verwijzen wij u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

In 2016 zijn de kosten (en bijdragen) met 21% gestegen ten opzichte van 2015, met name als gevolg door uitbreiding van dienstverlening aan gemeente Deurne.

Voor een nadere toelichting op de afwijking tussen de realisatie en de begroting verwijzen wij naar hoofdstuk 7 van de jaarrekening waarin een nadere analyse van deze verschillen is opgenomen.

### 2.3 Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 is gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). De gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink heeft door fiscalisten een berekening laten maken, op basis waarvan voor een algehele vrijstelling van Vpb wordt geopteerd. De veronderstellingen welke aan deze algehele vrijstelling ten grondslag liggen dienen nog definitief te worden afgestemd met de Belastingdienst. Deze toelichting staat opgenomen in de paragraaf 'niet uit de balans balans blijvende verplichtingen' in de jaarrekening 2016.

De gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink heeft door fiscalisten een berekening laten maken, op basis waarvan voor een algehele vrijstelling van Vpb wordt geopteerd

## 3. Rechtmatigheidscontrole

### 3.1 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is nader uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2016 van de Commissie BBV. Hierbij is het van belang dat lastenoverschrijdingen per definitie onrechtmatig zijn, doch niet alle lastenoverschrijdingen in het rechtmatigheidsoordeel betrokken hoeven te worden. Bepalend hierbij is of het algemeen bestuur ter zake nader beleid heeft vastgesteld. Wij hebben geconstateerd dat op verschillende programma's een begrotingsoverschrijding heeft plaatsgevonden. Hoewel deze overschrijding per definitie onrechtmatig is wordt deze niet betrokken in ons rechtmatigheidsoordeel daar de kostenoverschrijdingen geheel worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.

Het bestuur dient deze kostenoverschrijdingen nog te autoriseren door middel van vaststelling van de jaarrekening.

### 3.2 Misbruik en oneigenlijk gebruik

Dit criterium ziet op het samenstel van maatregelen binnen gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot bevindingen ter zake.

### 3.3 Schatkistbankieren

Vanaf eind 2013 is schatkistbankieren verplicht voor decentrale overheden, waaronder gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent dat overtollige middelen boven de voor uw gemeenschappelijke regeling geldende drempel van € 250.000 moeten worden afgestort naar het Rijk. Uw gemeenschappelijke regeling heeft in 2016 (in lijn met voorgaande jaren) niet aan deze regelgeving voldaan. Deze tekortkoming telt als "niet-financiële" rechtmatigheidsfout mee in ons accountantsoordeel, en heeft de tekortkoming geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. Mede naar aanleiding van het advies uit het accountantsverslag 2015 heeft Gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink in 2016 de mogelijkheden tot automatische afroaming in het betaalpakket bezien. Aangezien dit technisch niet mogelijk bleek te zijn heeft Gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink in de loop van 2016 een handmatige controlemaatregel ingevoerd.

Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden welke van invloed zijn op ons oordeel.

Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Evenals voorgaande jaren constateren wij dat er niet voldaan wordt aan schatkistbankieren. Deze tekortkoming telt als "niet-financiële" rechtmatigheidsfout mee in ons accountantsoordeel, en heeft de tekortkoming geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

Wij adviseren u om de beoogde aanpassingen vanuit het ondernemingsplan 2018-2021 door te vertalen naar een actualisatie van de gehanteerde financiële verordening.

### 3.4 Normenkader

Gemeenschappelijke regelingen dienen ten behoeve van de accountantscontrole minimaal een volledig normenkader op te stellen. In dit normenkader wordt specifiek aangegeven welke onderdelen van rechtmatigheid door de accountant getoetst dienen te worden.

Door het bestuur is op 31 mei 2006 financiële verordening vastgesteld. De op 13 februari 2006 vastgestelde verordeningen ex artikel 212 en 213 van de Gemeentewet maken hiervan deel uit. Hiermee is voldaan aan de minimale vereisten op het gebied van rechtmatigheid. Gedurende 2016 hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in de voor de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink geldende wet- en regelgeving, waardoor het hiervoor genoemde normenkader tevens is toegepast bij de accountantscontrole op de jaarrekening 2016.

*Wij adviseren u om de beoogde aanpassingen vanuit het ondernemingsplan 2018-2021 door te vertalen naar een actualisatie van de gehanteerde financiële verordening.*



## 4. Governance

### 4.1 Opdracht

De opdracht tot controle van de jaarrekening van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink is niet gewijzigd.

Onze opdracht tot controle van de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink is bevestigd in de ondertekende opdrachtbevestiging van 30 januari 2017. Het doel van deze controle is te onderzoeken of deze jaarrekening het vereiste inzicht geeft, overeenkomstig de van toepassing zijnde voorschriften volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De uitkomst van ons onderzoek, dat wij hebben afgerond op de datum van dit accountantsverslag, maken wij kenbaar door middel van een controleverklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en het rechtmatig handelen van de gemeenschappelijke regeling.

### 4.2 Controleaanpak

Wij voeren onze controle uit in overeenstemming met de bepalingen die hieromtrent in de wet- en regelgeving zijn opgenomen.

Kader stellend voor onze controlewerkzaamheden zijn het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna: WNT). De werkzaamheden die wij tijdens onze controle verrichten zijn afhankelijk van onze oordeelsvorming, met inbegrip van de inschatting van het risico dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschatting nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschatting heeft evenwel niet tot doel een oordeel te geven over de interne beheersing als geheel. Vandaar dat onze analyse en evaluatie beperkter is dan dat deze zou zijn geweest bij een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing en derhalve niet alle hierin vervatte tekortkomingen bestrijkt.

De materialiteit ten aanzien van getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten is bepaald op € 81.000. De materialiteit ten aanzien van rechtmatigheidsonzekerheden is bepaald op € 243.000. Beide materialiteiten zijn berekend conform het besluit accountantscontrole decentrale overheden, en bedragen respectievelijk 1% en 3% van de verantwoorde lasten over 2016. Voor de controle op naleving van de WNT hanteren wij een lagere materialiteit, gebaseerd op het controleprotocol WNT.

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2016 een controleverklaring te verstrekken met een goedkeurend oordeel ten aanzien van de betrouwbaarheid en rechtmatigheid.

### 4.3 Controleverklaring

Aangezien wij van oordeel zijn dat de jaarrekening 2016 van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva per 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT, zijn wij voornemens deze jaarrekening van een controleverklaring met een goedkeurend getrouwheidsoordeel te voorzien.

Daarnaast zijn wij van mening dat de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

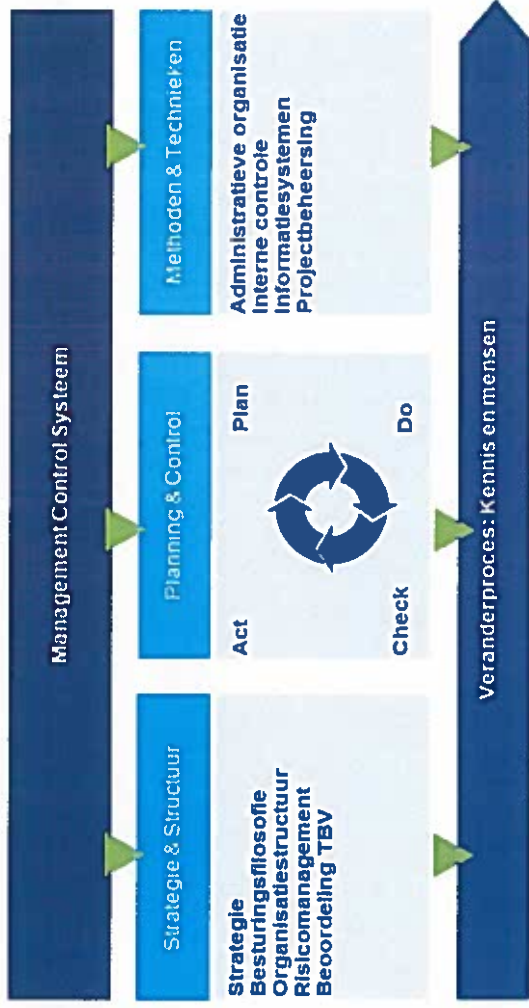
### 4.4 Administratieve organisatie en interne beheersing

Naar aanleiding van onze beoordeling op de opzet en bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing komen wij tot de conclusie dat de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink in de voor de jaarrekening relevante processen voldoende waarborgen biedt voor een betrouwbare gegevensverwerking in de jaarrekening. Uit onze controle komen geen bevindingen naar voren die duiden op een risico op een materiële fout in de jaarrekening 2016 die niet of in onvoldoende mate door de interne beheersing of onze controle wordt afgedekt. Wij benadrukken dat dit onderzoek in omvang en reikwijdte beperkt is tot die elementen van de procesbeheersing die van belang zijn voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2016. Dit laat onverlet dat wij u, mede in het licht van het effectiever functioneren van de organisatie aandacht vragen voor inrichting en beheersing van de primaire processen binnen gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink.

De AO/IB voldoet aan de daaraan vanuit de accountantscontrole te stellen eisen. Wel constateren wij verbetermogelijkheden op het gebied van de bedrijfsvoering en interne beheersing.

De beoogde doelstelling in het nog bestuurlijk vast te stellen ondernemingsplan 2018-2021 is te komen tot een robuustere organisatie die aansluiting heeft met de veranderende omgeving en behoefte van stakeholders. Wij zien daarbij in aansluiting op het meerjaren ondernemingsplan verbeterpotentieel op het gebied van structuur, governance en (financieel)beleid.

Teneinde de verbetermogelijkheden nader te duiden hebben wij het managementcontrolestelsel gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink aan de hand van onderstaand referentiemodel nader beoordeeld. Het managementcontrolestelsel betreft een samenhangend systeem van maatregelen en procedures voor de besturing en beheersing van een organisatie gericht op het realiseren van de organisatie-doelstellingen evenals de verantwoording hierover aan belanghebbenden.



Wij maken daarbij onderscheid naar de wijze waarop het management invulling heeft gegeven aan de strategie en structuur van het managementcontrolestelsel als geheel, de inrichting van de planning-en-controlcyclus en de mate van beheersing van de methoden en technieken. Het juiste samenspel van de elementen genoemd in de pijlers van het managementcontrolestelsel is essentieel om op een efficiënte wijze uw strategische doelen te kunnen realiseren.

## Strategie & Structuur

### Strategie

Gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink wordt momenteel met meerdere ontwikkelingen geconfronteerd. Zo komen er andere behoeften voor diensten en producten, zijn er verhoogde ambities voor kwaliteit en is meer focus op de (financiële) verantwoording van de geleverde prestaties. Binnen gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink hebben wij kennis genomen van (de inhoudsopgave van) een nieuw meerjaren ondernemingsplan 2018-2021. Daarin zien wij onder meer de focus op de gebieden:

- (Meerjaren) financiële performance
- Structuur en governance
- Diensten en producten
- Ontwikkelingen in de omgeving
- Organisatie en bedrijfsvoering

*Wij adviseren u de beoogde strategische koers vanuit het meerjaren ondernemingsplan 2018-2021 concreet uit te werken in meetbare doelstellingen met een eventuele koppeling aan kpi's. Over de realisatie van de doelen en eventuele bijsturingen kan jaarlijks maar ook in tussentijdse managementrapportages en begrotingen verantwoording over worden afgelegd en nieuwe kaders worden gesteld.*

### Structuur en governance

Het meerjaren ondernemingsplan 2018-2021 van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink geeft een blauwdruk van de beoogde inrichting en doorontwikkeling van de hierin te onderkennen domeinen. Op het gebied van governance zal dit in de (nabije) toekomst nader uitgewerkt moeten worden. Vanuit governance perspectief (gemeenten – verbonden partij GR Blink) zien wij daarbij de volgende aandachtsgebieden:

1. Actualisatie/herijking van de financiële verordening en hieraan gekoppeld het formaliseren van de mandaat en delegatieregeling.
2. Professionaliseren en automatiseren van de bedrijfsvoering en interne beheersing. Daarbij dient aandacht te zijn voor de scheiding van interne beheersing tussen Suez en gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink.
3. Positionering van de controller (nu gedetacheerd vanuit Suez), waarbij de controller door GR Blink wordt aangesteld én een directe lijn krijgt met DB-lid (portefeuillehouder Financiën).
4. Op termijn – in het verlengde van het bedrijfsplan – willen deelnemende gemeenten ook op kwalitatieve beleidsindicatoren (nu alleen financieel) kunnen sturen. Hier zal dan wel de P&C cyclus van GR Blink op aangepast moeten worden (zie punt 2).

Bovenstaande aspecten moeten in de context worden gezien, dat sinds de oprichting van de GR eigenlijk niet is geïnvesteerd in bedrijfsvoering en governance en door de deelnemende gemeenten alleen is gestuurd op de bijdrage per inwoner. Nu meer gemeenten aanhaken én er wellicht meer gevraagd wordt van de GR, ook beleidsmatig verdient het aanbeveling de governance te versterken en de bedrijfsvoering te professionaliseren.

### Risicomanagement

(Strategische) risico's zijn binnen gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink nog niet formeel uitgewerkt in beleid. Gezien de huidige (externe) ontwikkelingen en vraagbehoefte vanuit stakeholders verdient het aanbeveling strategisch risicomanagement te integreren in de planning-en-controlcyclus. Op deze wijze kan periodiek gerapporteerd worden over de ontwikkelingen en het effect van beheersmaatregelen inzake de geïdentificeerde risico's. In de (meerjaren)begroting en de tussentijdse managementrapportage kan vervolgens inzichtelijk worden gemaakt in hoeverre financiële buffers toereikend zijn voor het afdekken van de geïdentificeerde risico's.

### Planning & Control

De tweede pijler van het managementcontrolmodel, Planning & Control, bevat de instrumenten die benodigd zijn om een adequaat inzicht te verkrijgen in de prestaties van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink. Planning en control neemt in opmaat naar de gewenste uitbreiding van diensten bij gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink een belangrijke plaats in en vormt in feite de kapstok waaraan de overige bedrijfsprocessen kunnen worden opgehangen. Planning en control wordt vaak voorgesteld als een cyclus van Plan, Do, Check en Act (PDCA). Om te komen tot een verdere verbetering op het gebied van planning & control zien wij mogelijkheden op de informatiewaarde van tussentijdse managementrapportages.

### Managementinformatie

Om periodiek te kunnen monitoren (check) en bij te sturen (act) is adequate en betrouwbare managementinformatie benodigd. Wij hebben kennis genomen van het format van tussentijdse rapportages in 2016. De huidige tussentijdse managementrapportage betreft een financiële rapportage waarbij een verklaring wordt gegeven voor de belangrijkste verschillen tussen begroting en realisatie.

*De informatiewaarde kan verrijkt worden door toevoeging van informatie over de ontwikkeling op belangrijke financiële ratio's en het benoemen van de ontwikkeling op het gebied van (kwaliteit)prestaties. De (tussentijdse) behaalde resultaten kunnen in relatie met de strategische doelstellingen vanuit het meerjaren ondernemingsplan (en risicoanalyse) nader worden beschouwd. In het jaarverslag kan nader verantwoording worden afgelegd over de voortgang en (gecumuleerd) behaalde resultaten.*

## Methoden & Technieken

### Administratieve organisatie en interne controle

Teneinde inzicht te verkrijgen in de mate waarin de interne beheersingsomgeving van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink bijdraagt aan een betrouwbaar gegevensverwerkend proces en een effectieve interne controle hebben wij kennis genomen van de opzet en bestaan van de AO/IB. De interne beheersingsomgeving vormt de basis voor de betrouwbaarheid van financiële informatie en verslaglegging. Wij hebben vastgesteld dat vanuit de doelstelling voor de jaarrekeningcontrole een minimale AO/IB aanwezig is. Daarbij zien wij verbetermogelijkheden op het gebied van:

- Uitbreiding van de staffing op de financiële administratie waardoor taken en bevoegdheden beter worden verspreid. Op dit moment ligt de registratie (en een deel van de beheersingsmaatregelen) in handen van een medewerker financiële administratie. Daarbij geldt een groot afbreukrisico bij mogelijk vertrek, waardoor veel kennis en expertise verloren gaat.
- De taken en bevoegdheden van directie, controller en administratie kunnen nader worden uitgewerkt in een nieuw op te stellen mandaat-, en procuratieregeling. De mandaatregeling moet inzicht verschaffen wie tot welk bedrag en niveau gemachtigd is om operationele en beleidshandelingen te verrichten.
- Doorontwikkeling van de automatiseringsomgeving. Een herschikking van taken en bevoegdheden en eventuele uitbreiding van het personeelsbestand in de bedrijfsvoering maakt dat de inrichting van functierechten in het systeem hierop aangepast moet worden.

### SMART beschrijving van interne beheersingsmaatregelen

De AO/IB van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink voldoet in opzet en bestaan aan de daaraan vanuit onze controle te stellen eisen. Op dit moment zijn nog geen procesbeschrijvingen waarin schriftelijk de belangrijkste interne beheersingsmaatregelen ('keycontrols') van de primaire bedrijfsprocessen (opbrengsten, kosten en personeel) binnen gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink zijn vastgelegd. Een goede interne beheersing draagt bij tot het realiseren van uw doelen. De basis voor het inzicht in en de onderbouwing van de interne beheersing is een SMART beschrijving van de (geautomatiseerde) interne beheersingsmaatregelen die gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink heeft getroffen voor de belangrijkste (administratieve) bedrijfsprocessen.

Een adequate en SMART beschrijving kan lean en mean worden gemaakt en bevat onder meer een weergave van de key controls die gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink op procesniveau en systeemniveau heeft getroffen, waarbij antwoord wordt gegeven op de zogenaamde '6 W-vragen': wie doet wat, waarom, wanneer, waarmee en met welk doel?

De concept-jaarrekening was van voldoende niveau om de controle op uit te voeren.

#### 4.5 Proces controle jaarrekening

De controle van de jaarrekening 2016 van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink is, overeenkomstig de afspraak daartoe, op 20 februari 2017 gestart. De ons op deze datum voor controle ter beschikking gestelde concept-jaarrekening was van voldoende niveau op de controle op uit te kunnen voeren.

Ten aanzien van de aangeleverde onderbouwingen van jaarrekeningposten in het balansdossier vermelden wij dat deze voldoende was. Als gevolg van nadere afstemningsmomenten met de directie omtrent het ondernemingsplan 2018-2021 komen wij op een kleine overschreiding van de gerealiseerde uren uit. Wij zullen u een nadere opstelling doen toekomen.

Voor uw inzicht verstreken wij nevenstaand een opgave van de werkelijke en geplande tijdsbesteding van het auditteam voor de jaarrekeningcontrole 2016.

	Gebudgetteerde uren	Gerealiseerde uren
Partner	10	11
Manager	45	51
Assistenten	89	89
<b>Totaal</b>	<b>144</b>	<b>151</b>

#### 4.6 Wet Normering Topinkomens

Het boekjaar 2016 is het vierde jaar dat de Wet bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (beter bekend als de Wet normering topinkomens) van toepassing is. Wij hebben, als onderdeel van onze controle, vastgesteld dat uw gemeenschappelijke regeling voor wat betreft de hoogte van de bezoldiging van de directeur en de leden van het dagelijks- en algemeen bestuur voldoet aan de voorschriften van de WNT. Verder geeft de toelichting in de jaarrekening het op dit punt vereiste inzicht.

Gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink voldoet voor wat betreft de bezoldiging en de toelichting hieromtrent in de jaarrekening aan de WNT.

Wij hebben geen bevindingen of aandachtspunten aangaande de continuïteit en de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

#### 4.7 Geautomatiseerde gegevensverwerking

Artikel 393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat de accountant in het kader van de jaarrekening verslag uitbrengt van zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft geen bevindingen danwel aandachtspunten omtrent de continuïteit en de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking naar voren gebracht.

Ten aanzien van het voorgaande vermelden wij volledigheidshalve dat de accountantscontrole van de jaarrekening op zichzelf niet is gericht op de continuïteit en de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking en daardoor hoeft niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal daarop gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen. Bovendien maken wij slechts in zeer beperkte mate gebruik van de geautomatiseerde gegevensverwerking van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink, aangezien wij onze controle van de jaarrekening overwegend baseren op de in uw gemeenschappelijke regeling aanwezige brondocumenten, zoals facturen, bankafschriften en overeenkomsten.

#### 4.8 Fraude

Het Dagelijks bestuur van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink is primair verantwoordelijk voor het functioneren van de interne beheersing en de kwaliteit en volledigheid van de jaarrekening. Deze verantwoordelijkheid omvat mede het voorkomen en ontdekken van fraude. Het Algemeen Bestuur dient er op toe te zien dat er voldoende en adequate preventieve en repressieve beheersmaatregelen zijn ingesteld om het risico op fraude zoveel mogelijk te beperken.

In het kader van de frauderisicobeheersing en de eigen verantwoordelijkheid daarin, hebben wij de ambtelijke organisatie geadviseerd een frauderisicoanalyse op te stellen. Dit als basis voor een adequate fraudepreventie, -detectie en -respons. Het management heeft ons, in opvolging van dit advies, ter becommentariering een eerste concept van een dergelijke analyse doen toekomen.

Ons onderzoek van de jaarrekening van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. Met dien verstande dat wij, als onderdeel van de onze controle, het risico beoordeelen dat de jaarrekening als gevolg van fraude, onjuistheden of verduistering van activa, afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten. Wij hebben hiertoe het frauderisico in de planning en uitvoering van onze controle betrokken en daarbij de nadruk gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden in de jaarrekening. Met betrekking tot het voorgaande vermelden wij dat ons tijdens de uitvoering van de controle geen indicaties voor fraude zijn gebleken danwel gemeld zijn.

Wij handhaven onze aanbeveling een frauderisicoanalyse te maken.



Onze onafhankelijkheid als accountant van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink is niet in het geding geweest.

#### 4.9 Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) opgenomen in de 'Nadere voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant'. Deze voorschriften vormen een belangrijk onderdeel van het normenkader waaraan accountants moeten voldoen. Wij conformeren ons aan deze voorschriften en vermelden hieromtrent dat de leden van het auditteam van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink hun onafhankelijkheid individueel hebben bevestigd en Deloitte geen werkzaamheden heeft verricht die (in wezen of in schijn) conflicterend zijn of kunnen zijn voor onze positie als onafhankelijk accountant van gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink.

#### 4.10 Onze communicatie met management

##### *Bevestigingen van het management*

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande haar verantwoordelijkheden inzake financiële verslaggeving.

##### *Geen meningsverschil met management of beperking in reikwijdte van de controle*

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het management en de medewerkers van de vennootschap de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

##### *Voorafgaand aan ons aanblijven met management besproken belangrijke zaken*

Gedurende het jaar zijn er geregeld gesprekken met het management geweest over de toepassing van verslaggevingsgrondslagen of controlestandaarden in verband met transacties die zich hebben voorgedaan, transacties die werden overwogen, of de herbeoordeling van huidige omstandigheden.

##### *Overleg met andere accountants*

Wij hebben geen kennis van eventueel formeel overleg over controle- en verslaggevingsvraagstukken dat het management in 2016 heeft gehad met andere accountants.

Er zijn geen bijzonderheden te melden ten aanzien van de communicatie met het management in het kader van de jaarrekening controle.

Wij adviseren u het opstellen van een cyberrisicoanalyse onderdeel te maken van het interne controlesysteem.

#### 4.11 Cyberrisicoanalyse

Cyber is een onlosmakelijk onderdeel geworden van onze samenleving. Dagelijks werken wij met digitale oplossingen, zowel privé als zakelijk. Door gebruik van het internet, bedrijfsnetwerken en -applicaties hebben ook alle organisaties, ongeacht hun omvang, te maken met aan cyber gerelateerde risico's zoals cyber crime. Als cyber risico's zich voordoen, kunnen deze een (significant) impact hebben op de financiële systemen, uitspraken over de interne beheersing en ook de jaarrekeningcontrole.

Als onderdeel van onze controle hebben wij de directie verzocht inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van cyberrisico's in het betalingsverkeer, door onttrekken van persoonsgegevens, vertrouwelijke gegevens of Intellectual Property of door het verstoren van bedrijfsvoering.

Tijdens deze gesprekken heeft de directie aangegeven zich bewust te zijn van cyberrisico's en voorbeelden gegeven van de manier waarop zij deze beheerst.

*Aangezien iedere organisatie waardevolle informatie heeft te verliezen of ernstige schade kan leiden als de IT infrastructuur (tijdelijk) niet meer beschikbaar is, attenderen wij u op het belang van een cyberrisico analyse als vast onderdeel van het interne controlesysteem dat erop is gericht bedrijfsrisico's te onderkennen, het belang en de waarschijnlijkheid daarvan in te schatten en het daarop toespitsen van de interne beheersing.*